

Navždy a bodka

Ostáva devätnásť hodín. Dostatok času poriadne si to premyslieť. Ešte raz si upratať v hlave celý svoj život, potom vziať do dlaní celé šalátové vydanie útržkov, fotiek a tisícich naškriabaných lístkov, s ťažkým povzdychom ho zaklapnúť a nasadnúť do správneho vlaku.

Stojím v rade na lístky. Halou sa rozlieha mechanický hlas, sekvencie nahrávok zlepených do koláží, slovo po slove... Čiernobiele slová staré celé dekády. *Slovo staršie ako ľudstvo samo*. Cítim, ako mi stúpa tlak.

A potom to nastúpište. Ja som sa vlastne už rozhodla. Vlak prichádza. Poznáte ten rytmický šum doliehajúci z diaľky? Vy, pár ľudí na peróne – Prečo majú vždy všetci tmavé zvrchníky? – dych tvoriaci obláčiky, hmla zrážajúca sa na vrcholoch ihličnanov, ktoré sú všade navôkol. Kysuce sú smaragdové.

Tlčúce srdce. Mentolová žuvačka. Nehybné, večné kopce.

Tam v tých kopcoch je dom, v ktorom žila moja prapraprastará mama a tá dala do vena mojej babičke ľanovú plachtu, a presne do nej by som sa teraz schúlila. Objatie v objatí, objatia navrstvené na seba, od mamy a zas jej mamy, návrat do prenatalného komfortu, k tlmenej láske, ktorá presvitá cez placentu spolu s lúčmi slnka, objímajúce sa matriošky.

Vlak mešká. Oziabajú ma prsty.

Kde som to skončila? Ľanové objatie. Lúky na Dejovke zvládnuteľné jedine peši, človek toho už toľko vymyslel, ale kopec sa len tak nepoddá; béžovo-zelené vrcholky rastlín vlajúce vo vetre; a potom dlhé zimné večery, počas ktorých prababičky zvíjali v prstoch vlákna a vyrábali nite v drobných rúčkach. Tkanie pri sliepňavom svetle. Slnko doprialo počas roka len pár dobiela rozpálených dní, prepaľovalo viečka, vybielilo plachty. A potom sa do týchto ťažkých, zrnitých látok balili deti, keď ich zachvátili horúčky. Malé, valcovité nožičky vykúkajúce zo zábalu, triaška a rozochvené srdcia matiek, ktoré sa nesmú poddať hriješnému zúfalstvu, radšej vstanú a tackavo prinesú vodu, nečinnosť by len priživila nepokoj.

A ja tu čakám a pocity vo mne pomaly vybuchujú ako nálož novoročných svetlíc, pekne po jednej. Osemnásť hodín a štyridsať minút. Už je nielen zima, je aj tma. Krajina je modrá. Transparentná vrstva ultramarínu na tej smaragdovej. Každá svetlica zarachotí, zablyсне sa a spustí mi na hlavu spršku popola.

Chlácholivosť ľanovej plachty si šetrím len na špeciálne príležitosti, tak, ako si šetrím zavárané čučoriedky – až keď *naozaj* ochoriem. Vtedy veľkou lyžicou zjem komplet celý pohár. Závan lesa zakonzervovaný v stovkách gulôčok, každá sledovala lesné dianie ako zrenička. Mám fialové zuby a fialové pery a vonku je smaragdová krajina, bude snežiť a... „*A srdce bolí!*“ Cítim niekde vnútri hromový hlas Wericha, ktorý prezlečený za kráľa zabodáva prst k nebesám.

V predškolskom veku mi babička darovala zbierku rozprávok o víle Amálke. Darček mal jedinú chybu – nebolo napísané venovanie. Písať som čiastočne vedela, takže na predsádzku som naškrabala farebnými zvýrazňovačmi:

TUTO KNIHU VĚNUJE BAPKA GRĚTKĚ. NAVŽDY.

Písmeno E bolo napísané zrkadlovo. Obe vety som zakončila obrovitánskou bodkou veľkosti samostatného písmena. Slovo *navždy* mi očividne stálo za extra námahu – aby bolo jasné, že kniha je len moja, že sa nevráti do knižnice, ani ju nepohltí spoločný súrodenecký majetok.

Navždy a bodka.

Srdce sa mi opäť rozbehlo. Poznáte ten pocit, keď sa vám takmer – *takmer* – podarí upokojiť, a potom vás náhodná pesnička vráti do kolotoča? Ani si neuvedomíte, že vám bolo na chvíľku ľahko, kým opäť neskončíte na zemi. Je to podobné ako prvé jazdy na bicykli – novonadobudnuté krídla, mäťuci stav beztiaže a v mihnutí oka už počítate kamienky na chodníku. Mozog by sa mal dať vypnúť alebo minimálne stíšiť. Uspať na počkanie. Údajne využívame zlomok jeho potenciálu, mňa ale desí predstava, že by sa odomkol aj ten zvyšok – pár kancelárií by sa zmenilo na jeden odporný *open office*, kde si každá myšlienka musí podpisovať jogurt a predstierať záujem o firemný polmaratón.

Mrvím v ruke lístok tak, ako prababička kedysi tie ľanové nite.

Víla Amálka mala vlasy po zem a tá dĺžka mi pripadala presne akurát. Kradla som mame spony z korytnačiny a krútila sa pred zrkadlom v opätkoch, kým mi zábavu neprekazili nožnice kaderničky. Salón voňajúci po presladenom laku, plagát dámy s dlhými riasami a infantilnou lízankou v ruke, kaderničkino sprisahanecké žmurknutie na mamu za mojím chrbtom, ktorá nehlučne slabikovala: „My na to česanie nemáme čas.“ Zrada zrad, večná zrada! Prebolela zhruba o dva týždne.

Keď som bola druháčka, čakalo ma recitačné vystúpenie pred celou školou, celým mestom a vlastne celým svetom. V kultúrnom dome v Čadci. Naučila som sa úryvok z knihy o víle Amálke. Medzi kultúrnym domom a námestím je malý trávnik, ktorý bol v tom

horúcom dni pokrytý mäsitými púpavami. V strede toho trávniku som sa uvelebila – lúka v meste, svet vo svete – a uvila som si obrovský, košatý, dvojvrstvový veniec. Sedel mi na hlave ako bochník chleba, lákal všetok hmyz a bol úplne dokonalý. Opatrne som s ním docupitala do zákulisia, míňala som chystajúcich sa spolužiakov, čierne závesy, ktoré sa liali z neba a divadelné kulisy, zobrazujúce raz to, raz ono. Zahliadla som svoj odraz v akomsi zašednutom zrkadle – nedel'né šaty, nanovo dorastené vlasy a dva chýbajúce predné zuby – víla ako sa patrí. Na pódium som sa doslova privznášala. Nemám len rekvizitu z výtvarného krúžku – mám *naozajstný* veniec, aj keď nevydrží navždy. Bodka. Vtedy som prvýkrát pocítila, že veci môžu byť večné, aj keď ich nevidno.

Predstavujem si, že namiesto cestovného lístka zvieram jednu tú púpavu a trhám z nej lupene ako z margarétky.

Reflektory miera na mňa, vlak prichádza.

Miluje. Milujem.

Nastupujem do vlaku, myslím na svoj vílí moment. Doma sa zabalím do ľanového súkna.

Zajtra sa vydám.